

[Ahlmann-Ohlisen]

Dette er en konservativ mærkesag, og vi vil i den kommende tid gøre alt, hvad vi formår, for at føre den fremad mod en varig og stadig bedre løsning.

Det konservative folkeparti har gode og solide erfaringer at bygge på. De er indhøstet, siden vi i 1974 sammen med socialdemokratiet var med til at gennemføre den første egentlige samlede miljølovgivning. Erfaringerne går ud på, at det er godt at få begyndt tidligt, at det nytter, at en miljølovgivning fremkalder økonomisk og industriel vækst, at samarbejde mellem myndigheder, erhverv og forskere er muligt, og at folkelig forståelse er en nødvendighed.

Hovedpersonen i dagens debat er ud over landbruget ingen anden end vores drikkevand. Naturen har givet Danmark mægtige vandressourcer af en høj kvalitet. Der er ingen grund til at tro, at de ikke slår til, eller at vi ikke med en god indsats på lang sigt kan bevare vores vandkvalitet, der er så høj, at de fleste af os hjemme i køkkenet og badeværelset kan tappe en drik, som man mange steder i dag må betale for i dyre domme. Vores vandforbrug er gennem de seneste 80 år steget voldsomt, ikke uden en vis sammenhæng med energiforbruget naturligvis. Industrien er en storforbruger af vand, men i dag er landbruget også i perioder blevet storforbruger af vand.

Da vi fik vand indlagt i vore huse i stedet for at skulle hente det ved en brønd, blev den enkelte dansker storforbruger af vand, og forbruget steg, i og med at vi senere fik badeværelser, vaskemaskiner osv.

Desuden har store dele af Danmarks forvandling fra marker til parker og til kolonihaver med flagstænger, rosenbede og græsplæner betydet et stærkt stigende vandforbrug i de tørre måneder. Det var i den sammenhæng, vi første gang stiftede bekendtskab med vandrestriktioner, der er ganske almindelige i mange andre lande, men som vi i Danmark ikke altid har mødt den allerstørste forståelse for. Vi er jo hos os netop vant til, at ferskvand er en uudtømmelig ressource.

Ingen er i dag i tvivl om, at landbruget forurener med ammoniak og fosfat til både grundvand og vandløb. Landbruget er blevet kritiseret kraftigt herfor, men kritikken har ikke altid været lige afbalanceret. Sandheden er jo, at landbruget lige efter krigen gik over til helt nye dyrkningsmetoder. Dette gav os

flere fødevarer og større velstand, og medens denne omstilling skred frem, var alle så at sige glade.

Så kommer her i 1980'erne kravet om, at landbruget ikke må forurene på grund af de dystre udsigter for en stigende nitratforurening af vores drikkevand. Alle, også landbruget selv, kan se, at det krav, samfundet nu stiller om at redde vores drikkevand, er rimeligt. Der er således kun ét at gøre, nemlig at videreudvikle og anvende eksisterende teknologi til at få nedbragt eller fjernet forureningen.

Det er positivt, at man nu har fået etableret en konkret handlingsplan, der punkt for punkt tager fat på at løse de helt akutte problemer i forbindelse med landbrugets forurening. For at komme videre var det måske en idé i udvalget at få belyst behovet for et centralt hurtigt arbejdende udvalg, hvis kommissorium kunne være at konstatere problemstillingens størrelse og dernæst anviser yderligere konkrete praktiske løsninger. Endvidere kunne et sådant udvalg fremkomme med en økonomisk konsekvensanalyse af de foreslåede langsigtede foranstaltninger i relation til den fremtidige udnyttelse af ny teknologi.

Forskningen på dette område er allerede i gang. Eksempelvis kan man fremhæve den metode, hvis grundprincip er, at man udbringer gødningen gennem vand i stationære eller roterende rør lige præcis på det tidspunkt, hvor planterne kan optage gødningen og eventuelt har brug for vand.

På Carlsberglaboratoriet eksperimenterer man hermed på dette tidspunkt med gødskning af byg. Resultaterne af dette stykke arbejde er, så vidt vi kan skønne, både overraskende og lovende. Pointen i den nye teknik er, at gødningen, når planterne gødes på det tidspunkt, hvor de kan optage denne, hverken går til grundvand, i vandløb eller til spildevand. På et tidspunkt, da der er forureningsproblemer, er disse metoder nok værd at eksperimentere med og udvikle yderligere.

Også for udviklingslandene rummer det interessante perspektiver, men igen: vi må ikke forvente, at de udvikles dér. Der er en klar teknologisk opgave på dette område for et land som Danmark.

Det er det konservative folkepartis indtryk, at miljømyndighederne og industrien med et godt resultat gennem mange år har været inde i en fornuftig og positiv dialog.